

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

Først vil jeg gerne sige, at jeg tror, det er rigtigt, når man selv fra de sider i udvalget, hvor man har været mest betænkelig ved dagskolens gennemførelse og dens gennemførelse på mestrenes regning, har bøjet sig og er gået med til den obligatoriske dagskoles gennemførelse efter 8 års forløb i den formulering, det nu har fået. Jeg siger ikke dette, fordi jeg vil nægte, at dagskolens gennemførelse kan betyde ulemper for mestrene. Jeg forstår fuldtud, at det for en mester i høj grad kan være en ulempe, at lærlingens deltagelse i arbejdet på værkstedet skal lide afbræk, fordi lærlingen skal på dagskole, og jeg forstår også godt, at det fra læremesterens synspunkt selvfølgelig ikke kan være noget plus, at han skal betale lærlingen fuld løn også i den tid, han går på skole. Alligevel tror jeg, at det alle forhold taget i betragtning og trods disse betæneligheder er rigtigt, når vi i udvalget er nået frem til enighed på dette punkt, således som det nu fremgår af lovforslaget med udvalgets ændringer.

For det første tror jeg, at man vanskeligt i et moderne samfund i det lange løb vil kunne forlange, at unge mennesker, der befinder sig i en tilpasningsperiode, hvor der stilles store krav til dem både psykisk og fysisk, alt i alt skulle have en længere arbejdsdag og mindre tid til fritid og hvile og til deres interesser, end voksne mennesker har. Jeg tror ikke, man i det lange løb ville have kunnet fastholde et sådant synspunkt som berettiget i en moderne tid.

For det andet er der ingen tvivl om, at lærlingenes udbytte af den teoretiske undervisning vil blive meget større, når denne foregår i dagtimerne. Dette er heller ikke blevet bestridt fra nogen side, og uanset hvad man vil mene om forholdet mellem teoretisk og praktisk undervisning, må det vel være sådan, at i vor teknologiske tidsalder får den teoretiske undervisning en voksende betydning.

For at lette dagskolens gennemførelse er det bestemt, at den del af den normale arbejdstid, som medgår til teoretisk undervisning, eventuelt kan tillægges læretiden, nemlig for så vidt de faglige udvalg finder det nødvendigt indenfor det pågældende fag. Hertil kommer, at den teoretiske undervisning på dagskolen må kunne tilrette-

lægges således, at den griber mindst muligt ind i arbejdspladsens rytme, og den vil i en del fag kunne afvikles indenfor de første tre læreår, således at læremesteren får fuld rådighed over lærlingen i det sidste og vel for mestrene mest værdifulde år af læretiden.

Et andet punkt, der har været genstand for langvarige forhandlinger, er spørgsmålet om lærlingelovens deling. Jeg tror, at det kompromis, man i udvalget er nået frem til, betyder en heldig løsning. Både lovteknisk og administrativt må det være at foretrække, at der kun foreligger een lærlingelov og opretholdes eet lærlingeråd. Ved udformningen af de enkelte paragraffer i det særlige område om uddannelse af lærlinge indenfor butiks-, handels- og kontorvirksomhed er det tydeliggjort, at der kan tages hensyn til en række for dette område særlige forhold, ligesom afstemningsreglerne i lærlingerådet er foreslået ændret således, at handelens ønsker skulle være helt imødekommet. De generelle beskæftigelsesmæssige og undervisningsmæssige regler er jo delvis de samme, og ved kun at have eet lærlingeråd sikrer man sig mod den forvirring, der kunne opstå ved, at to råd måske kom til at træffe forskellige afgørelser i analoge spørgsmål.

Endelig er der spørgsmålet om lærlingebegrænsninger. Her er det blevet sagt af de ærede ordførere fra flere af partierne, at vi fra regeringens side, fra socialdemokratiets side, har måttet overvinde os selv, og at vi på dette punkt har vandret en smertens vej. Ja, det har vi måske, men det må vel alligevel være rigtigt at sige, at der ikke principielt er nogen uenighed mellem de borgerlige partier og regeringspartiet i dette spørgsmål. Vi er fra socialdemokratiets side tilhængere af, at alle unge mennesker bør have fri og lige adgang til at uddanne sig efter deres evner og interesser. Det gælder ikke alene, når de unge vil søge uddannelse i et håndværksfag, det gælder også, når de unge vil uddanne sig til lærere, ingeniører, tandlæger, sygeplejersker, sagførere, professorer eller hvilket erhverv, de nu vil vælge. Vi ønsker, at de unge skal have fri og lige adgang til i henhold til deres evner og interesser at uddanne sig på alle disse felter, uden at de skal hæmmes af økonomiske eller andre begrænsninger.